

GEREKÇE

Yeryüzündeki suların kutuplardaki buzullar dahil ancak % 3'ünün tatlı su olmasına ve ekonomik olarak kullanılabilir su oranının % 1'in bile çok altında bulunmasına rağmen dünyadaki toplam su talebi hızla artmaktadır. Küresel ısınma neticesinde meydana gelen iklim değişikliği ile birlikte; kuraklık, nüfus artışı, sanayileşme, tarım faaliyetleri ve kişi başı tüketilen su miktarının artmasıyla yaşanan/yaşanacak olan su sıkıntısı, su kaynaklarımızın verimli bir şekilde kullanılmasını, korunmasını ve kirletilmesinin önlenmesi ile birlikte iyileştirilmesi çalışmalarını mecburi kılmaktadır.

İnsan sağlığının, su kaynaklarının, tabii ekosistemlerin ve biyolojik çeşitliliğin korunması, bütün su kaynaklarında iyi su kalitesine ulaşılmasına bağlıdır. Su kaynaklarının kalite sınıflarının ortaya konulabilmesi ve kalitenin iyileştirilmesi için alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi ve etkilerin izlenmesi maksatlarıyla, kimyasal, fiziko-kimyasal, biyolojik ve hidromorfolojik kalite unsurlarının belirlenerek bu kalite unsurları çerçevesinde 25 nehir havzasının tamamında sürekli izleme yapılması gerekmektedir.

21.12.2009 tarihinde Su Kalitesi Sektörü'nün de içinde bulunduğu Avrupa Birliği (AB) Çevre Faslı müzakereye açılmış olup, Ülke olarak AB müktesebatı ile ulusal mevzuatımızın uyumlaştırılması ve uygulanmasına yönelik önemli mesafeler kat edilmiştir. Bununla birlikte AB Su Çerçeve Direktifine (SÇD) uyum ihtiyacı da dikkate alınarak yerüstü ve yeraltı su kaynaklarını kapsayacak şekilde, hukuki ve kurumsal olarak "su kaynaklarının bütüncül yönetimi" modeline geçilmesi gerekmektedir.

Su kaynaklarında bulunan ve bulunması muhtemel tehlikeli kimyasallar, gerek sucul ekosistem gerekse de biyolojik birikim sebebiyle insan sağlığı üzerinde son derece önemli tahribatlara yol açmaktadır. İnsan ve çevre sağlığının korunması maksadıyla, su kaynaklarımızın söz konusu kimyasallar ile kirletilmesinin engellenmesi için yasal ve kurumsal altyapının geliştirilmesi öncelik arz etmektedir. Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalarla, noktasal ve yayılı kaynaklı tehlikeli maddeler belirlenmiş, noktasal kaynaklı kirleticiler için sektörel tehlikeli madde envanteri, yayılı kaynaklı kirleticiler için ise ürün bazlı bitki koruma ürünü envanteri oluşturulmuştur. Ayrıca, söz konusu kirleticiler için alıcı ortam standartları anlamına gelen çevresel kalite standartları geliştirilmiş ve alıcı ortam bazlı deşarj standartlarına geçişte uygulanacak metodolojiye ilişkin öneriler ortaya konulmuştur.

Günümüzde su kullanımının sürdürülebilir hale getirilmesi ancak kirletici kaynakların kontrolü ve su kalitesinin iyileştirilmesi sayesinde mümkün olabilmektedir. Evsel ve endüstriyel atıksuların arıtılması için teşkil edilen atıksu arıtma tesislerinin yapımı Türkiye'de son yıllarda ivme kazanmış olsa dahi ülkemizde arıtma tesisi bulunmayan, iyi işletilmeyen ve revize edilmesi gereken pek çok endüstriyel tesis ve/veya tesisleri ile yerleşim yeri olduğu bilinmektedir.

Günümüzde, su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması ve bu kaynakların koruma ve kullanma dengesi içerisinde sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından gerekli tedbirlerin alınması, çevre ve nihayetinde insan sağlığının korunması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu sebeplerle, su kalitesinin korunması ve kalitesinin iyileştirilmesi maksadıyla su kirliliği ile mücadelede ülkemizdeki mevcut yasal, mali ve idari yapının değerlendirilmesi, etkin bir su kalite kontrolü için uygun kurumsal yapının tanımlanması ve kurumlar arası işbirliğinin güçlendirilmesi için gerekli idari düzenlemeler, etkili bir su kalitesi yönetimi için sürdürülebilir finansal mekanizmaların geliştirilmesi, ülkemizin AB Çevre Faslı Su Sektörüne uyum durumunun değerlendirilmesi gibi hususların araştırılması gerekmektedir.